

NUME DE PERSOANE
(în dezbateri august-septembrie 2020)

Hong Kong, cu denumirea oficială de *Regiunea Administrativă Specială Hong Kong a Republicii Populare Chineze*, “este o regiune autonomă de pe coasta de sud a Republicii Populare Chineze, înconjurată geografic pe 3/4 de Delta râului Perlelor și Marea Chinei de Sud”*.

Limbile oficiale din Hong Kong sunt: limba chineză (Hànyǔ or Zhōngwén) și limba engleză.

Notă

Pentru numele în limba engleză se vor utiliza regulile stipulate în *Nume de persoane : Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de nord*.

Regulile menționate în acest document se referă la *numele chinezești* utilizate în Hong Kong, unde se vorbește dialectul cantonez.

Câteva precizări:

Cantoneza este un dialect al limbii chineze vorbit în sudul Chinei. Unii lingviști îl consideră drept limbă separată, fiind neinteligibil pentru vorbitorii limbii chineze standard (Mandarină).

Cantoneza este graiul dominant în Hong Kong și Macao. Datorită faptului că aceste teritorii au fost separate de China, cantoneza a ajuns să fie mai des folosită în literatură și mass-media decât alte dialecte chinezești

Regulile ce urmează se bazează pe ultimile documente referitoare la numele de persoane, actualizate după cum urmează:

- a) *Principiile Internaționale de Catalogare (ICP)**(IFLA, update 2016) și
- b) *Names of Persons : National Usages for entry in catalogues- HONG –KONG* (1976)**

*https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/icp/icp_2016-ro.pdf (traducerea în limba română a documentului original, publicat în limba engleză, care se află la adresa: https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/icp/icp_2016-en.pdf

**<https://www.ifla.org/node/4953> (Hong Kong 1976)

a) Conform “*ICP – Principiile Internaționale de Catalogare*”, secțiunea 5.3.4.1 *Forma numelui de persoane ca punct de acces autorizat* ar trebui să urmeze regula:

“Atunci când un nume al unei persoane este alcătuit din mai multe cuvinte, elementul de intrare (*primul cuvânt al punctului de acces autorizat*) ar trebui să respecte convențiile țării și limbii, asociate, cel mai adesea cu acea persoană, așa cum se găsește pe manifestările lucrărilor persoanei ori în sursele de referință”.

b) “*Names of persons*” precizează convențiile stabilite de agenția națională de catalogare din fiecare țară, cu scopul de a ajuta alte agenții de catalogare din lume să creeze înregistrări de autoritate. Ca urmare, *Names of Persons : National Usages for entry in catalogues - HONG-KONG (1976)* se referă la creatorii – nume de persoane de limbă/dialect cantoneză.

Documentul original „*Names of persons - National Usages for entry in catalogues - HONG-KONG (1976)*” menționează:
„Elementul de intrare se referă la utilizarea numelor chinezești în Hong Kong (dialectul cantonez). Romanizarea/latinizarea în dialectul cantonez diferă de limba mandarină (limba chineză standard), cunoscută sub numele de *Kuo-yü sau P'u-t'ung hua*, vorbită în China”.
Deși, sunt date numai nume romanizate/latinizate, există o practică generală de a include, într-o poziție sau alta, numele în scrierea originală, așa cum se face în *Catalogue of books printed in Hong Kong* (Catalogul cărților tipărite în Hong Kong) pentru autorii cărților scrise în limba chineză.

Subcomitetul de catalogare și clasificare al Asociației Bibliotecarilor din Hong Kong a recomandat, însă, ca numele în scrierea originală să nu fie inclus. Se recomandă ca numele autorilor persoană să fie latinizate în forma preferată de autor, așa cum este indicat, de obicei, pe pagina de titlu a lucrărilor sale, într-o limbă occidentală.

În cazul mai multor forme romanizate/***latinizate*** care apar în diferite lucrări, ar trebui consultate sursele de referință pentru a determina forma cea mai cunoscută. Atunci când se folosește o formă romanizată/latinizată cantoneză, se utilizează întotdeauna referința conformă standardului Wade-Giles*, precum și orice alte variante care pot fi căutate.

*Sistemul Wade-Giles a devenit sistemul preferat de transliterare a caracterelor chinezești în rândul cadrelor universitare și a nespecialiștilor în țările vorbitoare de limbă engleză și a fost interpretat în daneză, finlandeză, germană, italiană, norvegiană, spaniolă, suedeză și turcă.

Cum sunt alcătuite numele chinezești de personae, folosite în Hong Kong și ordinea elementelor în formele autorizate

Cuprins

- I. Elemente care pot fi regăsite ca parte a unui nume de persoană**
- II. Ordinea elementelor componente ale unui nume de persoană în formele autorizate**
- III. Elemente suplimentare adăugate unui nume de persoană**

**I. Elemente care pot fi regăsite ca parte a unui nume de persoană
(conform Names of persons)**

Element	Tip	Exemplu
1. Nume de familie	a) simplu, de obicei, un caracter	Wang Lam Lai Wong Chan Lu Wong Lin Choe
	b) compus, de obicei, două caractere care pot fi despărțite prin cratimă/liniuță sau scrise ca un singur cuvânt	Au-Yeung Szeto
2. Nume personal	a) de obicei două nume personale, dar, uneori, numai un nume personal	Yuen-kwok Hok-lam Chuen-yan Yuk-long Tin
3. Nume de familie suplimentar, care intră din ce în ce mai mult în folosință	De obicei, unul sau mai multe nume de origine occidentală sau un nume echivalent	William Leusana Robert

		Nigel Winston
Notă: În Hong Kong numele chinezești complete sunt scrise ca nume de familie urmate de numele persoanei.		LAI CHUEN-YAN Lee Hon-ling
Cu toate acestea, chinezii din Hong Kong care scriu în limbile occidentale și chinezii care trăiesc în alte țări, inversează frecvent această ordine.		CHUEN-YAN LAI Hon-ling Lee
Atunci când se utilizează un prenume occidental cu un nume, poziția sa (intrarea) depinde de istoricul persoanei, de exemplu, în Hong Kong		Henry Lee Hon-ling
sau chiar, cu posibila utilizare a virgulei, ca în țările și publicațiile occidentale.		Lee Hon-ling, Henry Henry Hon-ling Lee Hon-ling Henry Lee
4. Elemente suplimentare adăugate unui nume de persoană	a) Numele templului care constituie parte din numele regal - adăugat la numele dinastic	Ming T'ai-tsu
	b) Titlul religios - după numele personal	Fa-hsien, Shih

Precizări

- Se includ cratimele în cazul numelor transliterate dacă sunt recomandate de sistemul de transliterare adoptat de agenția de catalogare. Ex.: *Ch'oe Sin-dōk Jung-lu Li Fei-kan*
Vezi: AACR2R2002 (Anglo-American Cataloguing Rules, ediția revizuită 2002 și actualizată în 2005
http://www.bibnat.ro/dyn-doc/AACR2002R2005_numepers.pdf
- Legea chineză a căsătoriilor prevede ca un nou-născut poate purta numele mamei sau al tatălui, dar nu menționează că poate lua numele amândurora.
Se spune că numele de familie chinezești își au originea în societatea preistorică matriarhală. Caracterul pentru numele de familie *Xing* este o combinație de alte două caractere, Nv și Sheng, care înseamnă “fiul sau fiica femeii”.
- Mișcarea de la 4 Mai 1919 a adus cu ea și ceea ce este numit drept “campania pentru limbă națională” și schimbări majore în cultura chineză, ceea ce a influențat și numele chinezești. Astfel, diverse tipuri de caractere au început să fie folosite la alegerea numelor.

- După fondarea Chinei noi, unele nume au început să aibă conotații politice, precum “*Ai Guo*”, care înseamnă “iubește țara” și altele de acest gen. Cuvintele cele mai întâlnite în cazul acestor tipuri stranii de nume sunt roșu sau roșie, armată, revoluție, soldat, etc.

Altă schimbare evidentă în numele chinezești este aceea că mulți oameni folosesc acum numai două caractere. Un studiu lingvistic (Înțelegerea numelor chinezești <http://romanian.cri.cn/221/2010/05/12/1s108525.htm> Radio China International - 12 mai 2010) arată că, înainte de 1966, circa 90 la sută din numele chinezești aveau trei caractere. Totuși, un studiu mai recent indică faptul că circa jumătate din tinerii chinezi de astăzi au nume formate din două caractere

II. Ordinea elementelor componente ale unui nume de persoană în formele autorizate

Reguli generale

Element	Tip	Element de intrare	Exemple	Ordinea elementelor Ex.	Unimarc/A	Marc 21/A
1. Nume de familie	a) Simplu	Nume de familie Precizări <ul style="list-style-type: none"> Un nume suplimentar /adăugat occidental trebuie să urmeze numelui personal chinezesc și dacă numele în scrierea originală trebuie să fie a dat în acea formă, ar trebui să urmeze 	Lu Xun	LU , Xun, 1881-1936	200 #1 \$a Lu \$b Xun \$f 1881-1936	100 1# \$a Lu , Xun, \$d 1881-1936
			Wang Xijing	WANG , Xijing, 1946-....	200 #1 \$a Wang \$b Xijing \$f 1946-....	100 1# \$a Wang , Xijing, \$d 1946-....
			Chou Yue-Hong	CHOU , Yue-Hong, 1952-....	200 #1 \$a Chou \$b Yue-Hong \$f 1952-....	100 1# \$a Chou , Yue-Hong, \$d 1952-....
			Wang Jingwei	WANG , Jingwei, 1883-1944	200 #1 \$a Wang \$b Jingwei \$f 1883-1944	100 1# \$a Wang , Jingwei, \$d 1883-1944
			Thomas Chan			

		<p>numelor personale chinezești.</p> <ul style="list-style-type: none"> În cazul în care numele personale sunt date ca inițiale, iar forma completă a numelui nu este cunoscută, numele occidental și inițialele ar trebui date în ordinea de pe pagina de titlu. 	<p>Carrie Lam Cheng Yuet-ngor (cunoscută: Carrie Lam)</p> <p>Robert Lin</p> <p>Winston Wan Lo</p> <p>William Lan Yuen-Kwok</p> <p>Lai Chuen-Yan David</p> <p>Robert P.F. Lam</p>	<p>CHAN, Thomas K. C. (Kwok Cheung), 1955-</p> <p>LAM, Carrie, 1957-</p> <p>LIN, Robert 1969-</p> <p>LO, Winston Wan</p> <p>LAM, Yuen-kwok, William</p> <p>LAI, Chuen-Yan David, 1937-2018</p>	<p>200 #1 \$a CHAN \$b Thomas K. C. \$f 1955- \$g Kwok Cheung)</p> <p>200 #1 \$a Lam \$b Carrie \$f 1957-</p> <p>200 #1 \$a Lin \$b Robert</p> <p>200 #1 \$a Lo \$b Winston Wan</p> <p>200 #1 \$a Lam \$b Yuen-kwok, William</p> <p>200 #1 \$a Lai \$b Chuen-Yan David \$f 1937-2018</p> <p>200 #1 \$a Lam</p>	<p>100 1# \$a CHAN, Thomas K. C. (Kwok Cheung) \$d 1955-</p> <p>100 1# \$a Lam, Carrie \$d 1957-</p> <p>100 1# \$a Lin, Robert</p> <p>100 1# \$a Lo, Winston Wan</p> <p>100 1# \$a Lam, Yuen-kwok, William</p> <p>100 1# \$a Lai, Chuen-Yan David, \$d 1937-2018</p> <p>100 1# \$a Lam, Robert Ping-fai</p>
--	--	--	---	--	---	--

				LAM, Robert Ping-fai	\$b Robert Ping-fai	
b) Compus	Prima parte a numelui compus Nume de familie alcătuite din două caractere sau compus din două ori mai multe nume, legate sau nu prin cratimă.	Craig Au-Yeung Tao Sheng Clifford Kwan-Gett Nigel Szeto	AU-YEUNG, Craig, 1961-.... KWAN-GETT, Tao Sheng Clifford, 1945- SZETO, Nigel, 1950-....	200 #1 \$a Au-Yeung \$b Craig \$f 1961-.... 200 #1 \$a Kwan-Gett \$b Tao Sheng Clifford \$f 1945- 200 #1 \$a Szeto \$b Nigel \$f 1950-....	100 1# \$a Au-Yeung, Craig, \$d 1961-.... 100 1# \$a Kwan-Gett, Tao Sheng Clifford \$d 1945- 100 1# \$a Szeto, Nigel, \$d 1950-....	

III. Elemente suplimentare adăugate unui nume de persoană

Numele de origine chineză pot avea în componența lor: Cuvinte care indică relația de familie, Titlu regal, Cuvinte care indică sanctitatea, Nume religioase etc.

Element	Poziționare	Exemple (forma de pe resurse)	Ordinea elementelor	UNIMARC/A	MARC 21/A
---------	-------------	-------------------------------	---------------------	-----------	-----------

<p>1. Numele femeii căsătorite, alcătuit din numele de familie al soțului, urmat de numele de fată/necăsătorită se pare că există situații când păstrează doar numele soțului</p>	<p>Numele de familie al soțului, urmat de numele de fată/necăsătorită</p>	<p>Wang Ma Hsi-ch'un</p> <p>Pollyanna Chu (născută: Lee, Yuet Wah)</p>	<p>WANG MA, Hsi-ch'un, 1920-....</p> <p>CHU, Pollyanna, 1958-</p>	<p>200 #1 \$a Wang Ma \$b Hsi-ch'un \$f 1920-....</p> <p>200 #1 \$a Chu \$b Pollyanna \$f 1958-...</p>	<p>100 1# \$a Wang Ma, Hsi-ch'un, \$d 1920-....</p> <p>100 1# \$a Chu, Pollyanna, \$d 1958-...</p>
<p>2. Titlul regal</p>	<p>Numele dinastic, în ordine directă</p>	<p>Qin Shin Huang</p> <p>Aisin-Gioro Pu Yi</p>	<p>QIN SHIN HUANG, împărat al Chinei, 0259-0210 î.Ch.</p> <p>PU YI, împărat al Chinei, 1906-1967</p>	<p>200 #0 \$a Qin Shin Huang \$c împărat al Chinei \$f 0259-0210 î.Ch.</p> <p>200 #0 \$a Pu Yi \$c împărat al Chinei \$f 1906-1967</p>	<p>100 0# \$a Qin Shin Huang, \$d 0259-0210 î.Ch. \$c împărat al Chinei</p> <p>100 0# \$a Pu Yi, \$c împărat al Chinei, \$d 1906-1967</p>
<p>3. Titlul religios</p>	<p>Nume personal religios</p>	<p>Fa-Hsien, <i>Shih</i></p> <p>Shi Fayun zhuan</p>	<p>Fa xian, Shih ca. 0337?-ca. 0422?</p> <p>FAYUN, shih, 1088-1158</p>	<p>200 #0 \$a Fa xian \$c Shih \$f 0337?-0422?</p> <p>200 #1 \$a Fayun \$c shih</p>	<p>100 0# \$a Fa xian \$c Shih \$d 0337?-0422?</p> <p>100 1# \$a Fayun \$c Shih \$d 1088-1158</p>

Bibliografie/webografie

- Biblioteca Centrală Universitară București (accesat ...)
<http://www.bcub.ro/cataloage-1>
- Hong Kong
https://ro.wikipedia.org/wiki/Hong_Kong
- Hong Kong Public Lybrary
https://webcat.hkpl.gov.hk/search/query?term_1=wang&theme=WEB (accesat ...)
- Names of Persons - Hong Kong (1976) https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/pubs/ifla_names_of_persons_hong_kong_1976.pdf (accesat ian. 2020)
- Nume de persoane. În: AACR2R2002 (Anglo-American Cataloguing Rules), ediția revizuită 2002 și actualizată în 2005
http://www.bibnat.ro/dyn-doc/AACR2002R2005_numepers.pdf (accesat ...)

Prelucrare de Nicoleta Anghel (Biblioteca Camerei Deputaților),

**Grup de lucru – „Ghid național de catalogare și aplicarea formatului Unimarc în bibliotecile din România” –
ABR.**

**Observațiile etc. se pot trimite, în continuare, pe adresele: nicoleta1768@yahoo.com (Biblioteca Camerei Deputaților), gheorghetanta@ymail.com - Constanța Dumitrășconiu ,
dar și pe orice adresă din grup.**